

**Federacija Bosne i Hercegovine
Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije
Mostar**

INFORMACIJA

**o aktivnostima u postupku izdavanja Energetske dozvole za izgradnju prve faze
VE Gradina privrednog društva VE GRADINA d.o.o., Tomislavgrad**

Mostar, decembar / 2019.

INFORMACIJA

o aktivnostima u postupku izdavanja Energetske dozvole za izgradnju prve faze VE Gradina privrednog društva VE GRADINA d.o.o., Tomislavgrad

Uvod

Informacija ima za cilj da informiše Vladu Federacije Bosne i Hercegovine i Parlament Federacije Bosne i Hercegovine o aktivnostima koje provodi privredno društvo VE GRADINA d.o.o., Tomislavgrad u postupku pribavljanja neophodnih dozvola za realizaciju projekta izgradnje prve faze vjetroelektrane Gradina (VE Gradina – prva faza = 41,6 MW), koja se planira graditi u zapadnom dijelu općine Tomislavgrad, s osnovnim pružanjem u pravcu jugoistok-sjeverozapad, na području općine Tomislavgrad.

Na području Kantona 10, tačnije na prostoru općina Kupres, Livno i Tomislavgrad postoji više potencijalnih zona koje zadovoljavaju potrebne energetske zahtjeve za instalisanje vjetroelektrana. Općina Tomislavgrad je 18.12.2007. godine na sjednici OV Tomislavgrad donijela Odluku o uslovima i lokacijama za izgradnju farmi vjetroelektrana, a u skladu s Prostornim planom u koji je uključen i lokalitet Gradine. Prvu fazu izgradnje VE Gradina obuhvata izgradnja 13 vjetroturbina nazivne instalisane snage 41,6 MW (13x3,2 MW), odobrene snage priključenja 41,6 MW (13x3,2MW) i planirane godišnje proizvodnje električne enrgije u iznosu od 143,6 GWh.

Realizacijom projekta izgradnje prve faze VE Gradina iskoristio bi se dio vjetro potencijala na području zapadnog dijela Bosne i Hercegovine, čime bi se stvorila mogućnost povećanja energetskeg bilansa u Federaciji BiH za planiranu godišnju proizvodnju električne energije u iznosu od 143,6 GWh. Na takav način bi se proširili proizvodni elektroenergetski kapaciteti za 41,6 MW instalisane snage i doprinjelo diversifikaciji izvora električne energije, a samim tim povećao udio proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije kao i performansi elektroenergetskog sistema Federacije Bosne i Hercegovine/Bosne i Hercegovine.

Realizacijom projekta izgradnje prve faze VE Gradina poboljšalo bi se stanje ekonomije u zapadnom dijelu Bosne i Hercegovine, a naročito na području općine Tomislavgrad na čijem prostoru se planira graditi VE Gradina.

Svaka investicija je pokretačka snaga razvoja i poboljšanja ekonomskih prilika lokalne zajednice na čijem prostoru se implementira investicija.

Projekat izgradnje prve faze VE Gradina, na lokalitetu općine Tomislavgrad, bi imao ogroman zanačaj za područje općine Tomislavgrad i šire društvene zajednice. Realizacijom projekta došlo bi do značajnog ekonomskog napretka cijelog regiona što bi osiguralo preduslov za ekonomski razvoj lokalne zajednice. Od sredstava koja bi se prikupljala po osnovu ugovorene godišnje koncesione naknade i poreza na dobit u budžet Federacije BiH, raspodjelom prikupljenih sredstava od naknada i taksi, poboljšala bi se finansijska situacija budžeta lokalne zajednice.

Informacija sadrži:

- A. Hronologija aktivnosti u realizaciji projekta izgradnje prve faze VE Gradina.
- B. Status projekta izgradnje prve faze VE Gradina.
- C. Prijedlog zaključka.

A. Hronologija aktivnosti u realizaciji projekta izgradnje prve faze VE Gradina.

Implementacija Projekta pripreme i izgradnje prve faze vjetroelektrane Gradina, privrednog društva, VE GRADINA d.o.o., Tomislavgrad pokrenulo je aktivnosti u postupku pribavljanja potrebne dokumentacije, dozvola, saglasnosti i drugih upravnih akata od drugih nadležnih tijela i institucija.

U skladu s važećom prostorno-planskom dokumentacijom općine Tomislavgrad, Kantona 10 i Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, definisan je prostor za izgradnju VE Gradine u okviru šireg obuhvata u općini Tomislavgrad.

Pravni okvir za realizaciju ovog projekta čine dva dokumenta: Ugovor o koncesiji, broj: 05-01-18-136/08 od 30.04.2008. godine, sklopljen između Ministarstva gospodarstva Hercegbosanske županije i privrednog društva VE GRADINA d.o.o., Tomislavgrad, Ugovora o međusobnoj saradnji s općinom Tomislavgrad, broj: 02-17-1227/09 od 23.07.2009. godine, kao i Ugovor o prenosu Koncesije između Koncesionara Vran-Dukić d.o.o. Tomislavgrad i Novog Koncesionara, privrednog društva VE GRADINA d.o.o., Tomislavgrad od 18.11.2014. godine.

Ugovorom o osnivanju prava građenja s općinom Tomislavgrad i Rješenjem o ustanovljenju stvarnog prava služnosti, upisana su prava građenja i služnosti u vlasničkim listovima u teretnom listu C.

Hronološkim slijedom pribavljeni su sljedeći dokumenti:

- Saglasnost HT d.o.o. Mostar, broj: 05-069/09 od 06.11.2009. godine,
- Mišljenje Federalnog ministarstva kulture i sporta, broj: 07-40-4-4161-1/09, od 13.11.2009. godine,
- Saglasnost Ministarstva odbrane BiH broj: 11-03-28-176-21-1/10 od 05.04.2010. godine,
- Rješenje o priključku na magistralnu cestu broj: UP-1-02.2-23-47/11-RK, od 30.04.2010. godine, izdato od JP Direkcije cesta Federacije BiH,
- Odluka Vlade Kantona 10 o davanju saglasnosti na prenos koncesije broj: 01-02-175-8/14 od 13.10.2014. godine,
- Rješenje o upisu u Registar projekata obnovljivih izvora energije i kogeneracije u fazi izgradnje pod R.B. 4, Registarski broj II-B-4/12, od 03.04.2012. godine izdato od Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije,
- Načelna saglasnost za priključenje VE Gradina na prenosnu mrežu, broj: 03-10773/15 od 16.10.2016. godine, planirane snage priključenja 70 – 112 MW (Prva faza 26 – 41,6 MW i Druga faza 44 – 70 MW), izdata od Elektroprijenosa BiH a.d. Banja Luka,
- Memorandum o razumijevanju potpisan između poslovnih partnera VE GRADINA d.o.o., Tomislavgrad i "CMEC" (China Machinery Engineering Corporation) i "CAIDC" (China-Africa Investment and Development Co., Ltd) iz Narodne Republike Kine.

Aktivnosti koje su u toku:

- konačni prijedlog ugovora sa poslovnim partnerima,
- konačna struktura financiranja,
- zahtjev za davanje saglasnosti na projektnu dokumentaciju

Aktivnosti koje se planiraju provesti u budućnosti:

- pribavljanje Odobrenja za građenje kod Federalnog ministarstva prostornog

- uređenja,
- izvođenje radova.

B. Status projekta izgradnje prve faze VE Gradina

U postupku pribavljanja odobrenja za građenje, građevinske dozvole za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih elektroenergetskih objekata investitori trebaju ishoditi Energetsku dozvolu. "Energetska dozvola" je upravni akt koji izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije investitoru u postupku dobivanja potrebnih dozvola za izgradnju proizvodnog elektroenergetskog objekta.

Po odredbama člana 78. st. (3) i (6) Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15 i 54/19) i člana 23. stav (2) Uredbe o postupku, kriterijima, formi i sadržaju zahtjeva za izdavanje energetske dozvole za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih proizvodnih postrojenja ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/14) propisano je da za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih proizvodnih elektroenergetskih objekata koji su iz nadležnosti Federacije BiH i čija je instalisana snaga jednaka ili viša od 30 MW, Energetsku dozvolu izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije uz prethodno pribavljenu saglasnost Vlade Federacije BiH i Parlamenta Federacije BiH.

Privredno društvo VE GRADINA d.o.o., Tomislavgrad podnijelo je zahtjev za izdavanje Energetske dozvole za izgradnju novog proizvodnog objekta prve faze VE Gradina, instalisane nazivne snage 41,6 MW i planirane godišnje proizvodnje električne energije od 143,6 GWh.

Privredno društvo je postupilo u skladu sa članom 16. Uredbe o postupku, kriterijima, formi i sadržaju zahtjeva za izdavanje energetske dozvole za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih proizvodnih postrojenja, dostavio svu traženu dokumentaciju, u originalu ili ovjerenj kopiji koja nije starija od 60 dana.

Uvidom u istu utvrđeno je da između ostalog posjeduje i sljedeću dokumentaciju:

- Ugovor o koncesiji, broj: 05-01-18-136/08 od 30.04.2008. godine sklopljen između Ministarstva privrede Hercegbosanskog kantona i investitora „VRAN DUKIĆ“ d.o.o. Tomislavgrad,
- Aneks ugovora o koncesiji za korištenje prostora za izgradnju i korištenje vjetroparka u cilju proizvodnje električne energije na lokaciji „GRADINA“ općina Tomislavgrad, broj: 05-01-18-136/08 od 04.02.2009. godine,
- Ugovor o međusobnoj saradnji, broj: 02-17-1227/09 od dana 23.07.2009. godine, sklopljen između Ministarstva privrede Hercegbosanskog kantona i investitora „VRAN DUKIĆ“ d.o.o. Tomislavgrad,
- Ugovor o prijenosu Koncesije između Koncesionara Vran – Dukić d.o.o. Tomislavgrad i Novog Koncesionara VE GRADINA d.o.o., Tomislavgrad br. 05-01-18-136/08 od 18.11.2014. godine,
- Okolinsku dozvolu, broj: UPI 05/2-23-11-14/16 MK od 27.01.2016. godine, izdatu od Federalnog ministarstva okoliša i turizma,
- Prethodnu vodnu saglasnost, broj: UP/40-1/25-2-212/13 od 25.2.2014. godine, izdatu od Agencije za vodno područje Jadranskog mora Mostar,
- Rješenje, broj: UP/40-1/25-2-131/15 od 04.12.2015. godine o izmjeni Rješenja UP/40-1/25-2-212/13 od 25.2.2014. godine, izdato od Agencije za vodno područje Jadranskog mora Mostar,

- Rješenje o izmjeni rješenja UP/40-40-1/25-2-212/13 od 25.02.2014. godine, broj: UP/40-1/25-2-131/15 od 04.12.2015. godine, izdato od Agencije za vodno područje Jadranskog mora Mostar,
- Urbanističku saglasnost, broj: UPI/03-23-2-327/15 MT od 22.02.2016. godine, izdatu od Federalnog ministarstva prostornog uređenja,
- Rješenje o ustanovljenju prava stvarne služnosti, broj: 05/2-31-3-362/16 od 28.07.2016. godine izdato od Službe za geodetske poslove, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina, općine Tomislavgrad,
- Ugovor o osnivanju prava građenja sklopljen između općine Tomislavgrad i VE GRADINA d.o.o., Tomislavgrad, otpravak izvornika OPU-IP 323/16 od 04.07.2016. godine, po notaru Anđi Šušnjar,
- Certifikat priključenja proizvodnog elektroenergetskog objekta u skladu sa zahtjevima Projektnog zadatka kojim se potvrđuje da je VE Gradina, privrednog društva VE GRADINA d.o.o., Tomislavgrad, ispunila sve neophodne zahtjeve NOS BiH-a, Cert.br. 30-2016 od 30.03.2016. godine, a sastavni dio certifikata je zapisnik br. 226-3/16 od 03.03.2019. godine, izdat od strane NOS BiH,
- Uslovi za priključak korisnika na prenosnu mrežu br. 26/15, broj: 01-3504/16 od 12.04.2016. godine, izdati od Elektroprenosa BiH,
- Izjava o prihvaćanju uslova za priključak Korisnika na prijenosnu mrežu, potpisana od strane Korisnika od 14.04.2016. godine,
- Posjedovne listove i zemljišno-knjiže izvadke iz kojih je vidljivo da je Investitor VE GRADINA d.o.o., Tomislavgrad, proveo postupak izvlaštenja zemljišta za VE Gradina.
- Rješenje na osnovu kojeg se vrši uknjižba vlasništva, broj: 068-2-Dn-16-000612 od dana 07.07.2016. godine, izdato od Zemljišnoknjižnog ureda, odjeljenje suda Tomislavgrad,
- Rješenje na osnovu kojeg se vrši upis prava građenja, broj: 068-2-Dn-16-000611 od 07.07.2016. godine, izdato od Zemljišnoknjižnog ureda, odjeljenje suda Tomislavgrad,
- Preglednu kartu mjerila 1:25 000.

Kada je u pitanju gradnja vjetroelektrana, po strateškom planu i programu razvoja energetskog sektora Federacija Bosne i Hercegovine, očekivani kapaciteti bi bili od cca 570 MW. Shodno realizaciji projekata izgradnje vjetroelektrana u Federaciji Bosne i Hercegovine i statusu priključenja na prenosnu mrežu, Vlada Federacije BiH, Zaključcima V. broj: 1063/2014 od 05.06.2014. godine, dozvoljava Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije da dâ prethodnu saglasnost za priključak na prenosnu mrežu.

Prethodna saglasnost za priključak na prenosnu mrežu za vjetroelektrane, dodjeliti će se po redosljedu onim investitorima koji prvi dostave Ministarstvu dokaze o ispunjenju svih uslova iz zaključaka Vlade Federacije BiH. Potrebni dokazi za dobivanje prethodne saglasnosti za priključak na prenosnu mrežu su: Energetska dozvola, bankovna garancija kojom će se dokazati da su osigurana sredstva za financiranje projekta i potpisan predugovor o isporuci vjetroturbina za projekat.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, postupajući po kriterijima iz navedenog Zaključka Vlade Federacije BiH je do sada izdalo 3 (tri) prethodne saglasnosti za priključak na prenosnu mrežu i to za VE Podveležje, investitora JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo instalisane nazivne snage 48 MW, VE Mesihovina, investitora JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar instalisane nazivne

snage od 50,6 MW i VE Jelovača investitora F.L. WIND d.o.o. Tomislavgrad instalisane nazivne snage od 36 MW, što ukupno iznosi 134,6 MW instalisanih kapaciteta vjetroelektrana u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK) na sjednici održanoj 14.03.2019. godine je donijela Odluku o odobrenju maksimalno moguće snage prihvata iz neupravljivih izvora električne energije, broj: 05-14-2-188-11/18 u elektroenergetski sistem Bosne i Hercegovine sa stanovišta mogućnosti regulacije sistema, kojom je odobren prijedlog Nezavisnog operatora sistema u Bosni i Hercegovini (NOS BiH), da predmetna snaga sa stanovišta mogućnosti regulacije sistema bude 460 MW za vjetroelektrane i 400 MW za fotonaponske elektrane.

Drugom tačkom navedene Odluke, Državna regulatorna komisija za električnu energiju poziva nadležna tijela Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, da u skladu sa dosadašnjom praksom usaglase međusobnu raspodjelu, uz mogućnost ustupanja jedne tehnologije u korist druge, ali uz poštivanje veličina koje su definisane Odlukom.

Ministarstvo energije i rudarstva RS se aktom, broj: 05.05/052-2905-1/19 od 25.03.2019. godine očitovalo po predmetnoj problematici, podsjećajući na ranije postignute dogovore procjenjene granične snage priključka vjetroelektrana na prenosnu mrežu od 350 MW, te njenu raspodjelu između nadležnih entitetskih ministarstva u odnosu 230 MW za Federaciju BiH, a 120 MW za Republiku Srpsku.

Mogućnost priključenja snage u neupravljivim izvorima utvrđena je tada u iznosu oko 10% od ukupno instalisanih proizvodnih kapaciteta u BiH, odnosno instalisanih proizvodnih kapaciteta entiteta, što je orijentaciono 1/3 za Republiku Srpsku, a 2/3 za Federaciju BiH.

Polazeći od predhodno navedenog, da je usvojena Odluka o odobrenju maksimalno moguće snage prihvata iz neupravljivih izvora električne energije, podsjećajući na ranije postignute dogovore procjenjene granične snage priključka vjetroelektrana na prenosnu mrežu usaglasili smo se da se raspodjela kapaciteta između entiteta izvrši na način da Republici Srpskoj pripada 1/3, a Federaciji BiH 2/3 maksimalno utvrđene snage, odnosno **307 MW za vjetroelektrane i 267 MW za fotonaponske elektrane** za Federaciju BiH.

C. Prijedlog zaključka

Postupajući po odredbama člana 78. st. (3) i (6) Zakona o električnoj energiji u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/13, 94/15 i 54/19) i člana 23. stav (2) Uredbe o postupku, kriterijima, formi i sadržaju zahtjeva za izdavanje energetske dozvole za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih proizvodnih postrojenja ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/14), Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije da bi pripremlilo nacrt Energetske dozvole i provelo javnu raspravu, treba da pribavi prethodnu saglasnost na postupak izdavanja Energetske dozvole za izgradnju prve faze VE Gradina od Vlade Federacije BiH i Parlamenta Federacije BiH.

Imajući u vidu sve gore iznešeno Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije predlaže Vladi Federacije BiH da usvoji Informaciju o aktivnostima u postupku izdavanja Energetske dozvole za izgradnju prve faze VE Gradina, privrednog društva VE GRADINA d.o.o., Tomislavgrad sa Prijedlogom zaključka, kao i Prijedlogom zaključka koji treba da donese Parlament Federacije Bosne i Hercegovine.